

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/4603-

Dato
20. september 2024

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2809 fra stortingsrepresentant Turid Kristensen om skattefradrag på gaver til frivillige og ideelle organisasjoner

Det vises til brev fra Stortingets president av 15. september vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2809 fra representanten Turid Kristensen:

Spørsmål:

Hva har vært effekten av endringen i skattefradragsordninger på gaver til frivillige og ideelle organisasjoner fra gruppen som har gitt mellom 25.000kr & 50.000kr i året, fra 2021 til 2023, hvor mye ble det gitt samlet i 2021, hvor mye ble det gitt samlet i 2023, og hvor mye har staten «spart» på denne endringen? Jeg ber om at det benyttes 2020-kroner i besvarelsen for å sammenligne kroneverdien på tvers av årene det spørres om.

Begrunnelse:

Skattefradragsgrensen for gaver til frivillige og ideelle organisasjoner ble fra og med 2022 redusert fra 50.000 kr til 25.000 kr per år. For at en gave skal bli innrapportert til Skatteetaten må den være over 500 kr i året. Innen samfunnsforskningen omtales en slik endring som et naturlig eksperiment. Endringen burde derfor bidra til å gjøre det lettere å estimere hva fradragsordningen «koster» for det offentlige. Budsjettet for 2022 pekte på en beregnet besparelse på 100 millioner, for 2023 var dette justert til 50 millioner. Frivillig og ideell sektor spiller en avgjørende rolle i det norske samfunnet. Organisasjonene leverer avgjørende tjenester til velferdssamfunnet. For mange er private donasjoner en kritisk inntektskilde, og skattefradragsordningen er et viktig insentiv til å stimulere til slike gaver. Reduksjonen i skattefradragsgrensen i 2022 har ført til en nedgang på 93,5 millioner kroner fra en viktig givergruppe, ifølge Vårt Land. Dette har skapt betydelige utfordringer for sektoren, som allerede opplever press på finansieringen grunnet stadig økende bruk av prosjektmidler,

mindre frie driftsmidler og prisøkningen i samfunnet. Perspektivmeldingen peker på at midlene til det offentlige må brukes smartere. Dette gjør det enda viktigere å gi frivillig og ideell sektor muligheten til å skaffe frie midler selv.

Svar:

Det gis fradrag i alminnelig inntekt for pengegaver til visse forhåndsgodkjente frivillige organisasjoner og tros- og livssynssamfunn, jf. skatteloven § 6-50. Maksimalt gavefradrag er 25 000 kroner i 2024. Gaven må være minst 500 kroner til hver organisasjon for å kunne gi fradrag.

Det maksimale fradraget for gaver til frivillige og ideelle organisasjoner ble redusert fra 50 000 til 25 000 kroner i året fra og med inntektsåret 2022. Innstramningen ble begrunnet med at gaver er en privat kostnad, og at fradraget svekker skattegrunnlaget og kommer i størst grad de med høye inntekter til gode. Fradraget virker dessuten kompliserende blant annet fordi det er krevende å avgrense hvilke organisasjoner som skal omfattes.

Tabell 1 viser utviklingen i gavebeløpet for ulike størrelser på gavebeløpet. Samlet gavebeløp målt i 2020-kroner har ligget om lag stabilt i perioden. For de enkelte intervaller for gavebeløpene er det til dels store endringer fra år til år. Tilgjengelig inndeling avviker noe fra det som angis i spørsmålet. Samlet giverbeløp for gruppen 20 000-49 999 har hatt en om lag flat utvikling. Det er mye annet enn størrelsen på gavefradraget som virker inn på eventuelle beslutninger om å gi gave til frivillige og ideelle organisasjoner. F.eks. vil urolige økonomiske tider, som vi har opplevd i de aktuelle årene, kunne bidra til at folk gir mindre i gaver. På den annen side kan ekstraordinære situasjoner som Russlands angrep på Ukraina og krigen i Gaza bidra til økt givervilje.

Tabell 1 Gavebeløp for ulike intervaller (tusen kroner). 2020-kroner.

Intervaller for gavebeløp	2021	2022	2023
0-9 999	2 262 000	2 154 000	2 082 000
10 000-19 999	666 000	677 000	664 000
20 000-29 999	409 000	521 000	498 000
30 000-39 999	329 000	321 000	314 000
40 000-49 999	255 000	207 000	204 000
50 000-59 999	293 000	159 000	158 000
60 000-69 999	101 000	92 000	103 000
70 000-79 999	63 000	59 000	72 000
80 000-89 999	38 000	39 000	50 000
90 000-99 999	27 000	25 000	37 000
100 000-999 999	233 000	273 000	326 000
1 000 000 og over	258 000	507 000	429 000
Sum	4 933 000	5 033 000	4 937 000

Kilde: Skatteetaten.

Reduksjonen i gavefradraget fra 50 000 kroner til 25 000 kroner ble i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) anslått å øke provenyet med om lag 100 mill. kroner årlig. Gitt den stabile utviklingen i gavefradrag siden 2021, jf. tabellen ovenfor, er det grunn til å tro at den årlige inntektsøkningen som følge av innstramningen fra 2022 er om lag som anslått i tilleggsproposisjonen.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'T. Slagsvold Vedum', written in a cursive style.

Trygve Magnus Slagsvold Vedum